

A ZALA MEGYEI LEVÉLTÁR
2007. ÉVI
MUNKABESZÁMOLÓJA

1. Munkaszervezés, jogi és adminisztratív feltételek

Szakterületünkön az elmúlt évben a következő jogszabályi változások történtek. 2007. augusztus 1-jén lépett hatályba a 2007. évi CXVII. törvény, mely több ponton - elsősorban az iratkezelési szabályzatok és irattári tervek kiadása és ellenőrzése vonatkozásában - módosította a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. (levéltári) törvény 1., 2. és 3. §-át. Ezzel összefüggésben adták ki a 239/2007. (IX. 12.) kormány rendeletet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról. A kormány a 241/2007. (IX. 21.) korm. rendelettel módosította a közalkalmazottak jogállásáról szóló, 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezéséről kiadott 150/1992. (XI. 20.) Korm. rendeletet. Az oktatási és kulturális miniszter 2007. április 24-án adta ki a 25/2007. (IV. 24.) OKM rendeletét a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet módosításáról, a kormány 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelete pedig a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezmények változásáról rendelkezett. Utóbbi rendelet következtében adtuk ki a levéltár munkatársai számára a 2007. május 1-jétől érvényes új utazási igazolványokat.

A Zala Megyei Közgyűlés 2007. szeptember 14-ei ülésén az ingatlan-nyilvántartási adatokat kiegészítve módosította a Zala Megyei Levéltár alapító okiratát, és ezzel hivatalosan is átadták a levéltárnak a Zalaegerszeg, Sütő u. 4-6. sz. épület alagsori teremgarázsában található gépkocsi beállóhely használatának jogát, kiváltva a Széchenyi tér 3-5. sz. épületben korábban használt garázst.

2. Személyi feltételek

A 2007. évi költségvetési megszorítások következtében megszüntetésre került egy levéltári iratkezelői álláshelyünk, miután az azt betöltő munkatársunk, Vörös Istvánné 2007. szeptember 30-án nyugdíjba vonult, így intézményünk engedélyezett létszáma 28 főre csökkent (ebből egy részmunkaidős). A nyugdíjazási jogszabályok 2008. évi kedvezőtlen változása miatt egyik műszaki ügyintézőnk, Somogyi Ferenc (akinek a rendes nyugdíjazási eljárást követően 2008. első félévében szűnt volna meg a közalkalmazotti jogviszonya) a nyugdíjjogosultság idejét elérve, 2007. november 30-ai hatállyal felmondott. Álláshelyét a Zala Megyei Közgyűlés elnökének engedélyével töltöttük be: 2007. december 1-jétől Bekő Tamás látja el a Balatoni úti raktárbázis folyamatos felügyeletét, ő végzi az ottani gondnoki, karbantartói és levéltári kiegészítő munkákat.

A Zala Megyei Levéltárban folyó szakmai munka irányítása során elért eredmények elismeréseként az Oktatási és Kulturális Minisztérium Közgyűjteményi Főosztályának vezetője 2007. december 10-én levéltári szakfelügyelővé nevezte ki Káli Csabát, a levéltár igazgatóhelyettesét. Megbízatása 2008. január 1-jétől 2010. december 31-éig tart, ellenőrzési jogosultsága pedig Vas és Győr-Moson-Sopron megyék közlevéltárait, valamint a veszprémi egyetemi levéltárra terjed ki.

Dr. Gyimesi Endre országgyűlési képviselői és polgármesteri megbízatása miatt továbbra is fizetés nélküli szabadságon volt. A főlevéltárosi álláshelyén képződő bérmaradvány terhére - megbízás alapján - napi négy órás munkaidőben kiegészítő alkalmazottat foglalkoztattunk a Balatoni úti raktárbázis takarítási problémáinak legalább részleges megoldására.

Magyarné Kófiás Henriette levéltári kezelő 2007-ben – immár harmadik gyermekével - ismételen Gyese volt. A levéltári raktárak átfogó takarítását - amire nem volt elegendő a rendelkezésre álló kiegészítő alkalmazotti létszám – az ő álláshelyén keletkező bérmaradvány terhére terveztük megoldani, ám erre a 2007. évi költségvetési támogatás 2 százalékanak tartalékolása (majd végleges elvonása) miatt nem volt módunk.

2007-ben Csomor Erzsébet a szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskola történelem szakán kezdte meg főiskolai tanulmányait, Németh László pedig az ELTE Állam és Jogtudományi Karán tette le első államvizsgáit. Őriné dr. Bilkei Irén 2007. december 12-én védte meg az ELTE Történettudományi Doktori Iskolájára benyújtott PhD doktori disszertációját, Paksy Zoltán pedig a Pécsi Tudományegyetemre nyújtotta be ez évben befejezett PhD disszertációját.

A kötelező szakmai továbbképzési keret segítségével egy munkatársunk, Foki Ibolya fejezte be eredményesen 2007-ben a 120 órás ECDL számítógép-kezelői tanfolyamot, és az IHM egyéni

számítógép-beszerzési pályázatából fakadó kötelezettségét teljesítve Európai Számítógép-használói Jogosítványt szerzett.

3. Pénzügyi – gazdasági helyzet

Intézményünk bevételei 2007-ben az előző évhez viszonyítva az alábbiak szerint alakultak (adatok ezer Ft-ban)

Megnevezés	2006. évi összeg	2006. évi %	2007. évi összeg	2007. évi %	Változás %
1. Intézményi működési bevétel	4.253	38,0	4.580	4,1	107,6
2. Intézm. felhalmozási bevétel	-	-	70	0,2	-
3. Műk. célra átvett pénzeszköz	10.231	9,1	9.512	8,5	92,9
4. Felhalm. célra átvett pénzeszk.	1.526	1,4	-	-	-
5. Költségv.támogatás működésre	89.191	79,7	93.332	83,8	104,6
6. Ktg.vetési támogatás felhalm.	1.500	1,3	-	-	-
7. Pénzmaradvány	5.311	4,7	3.864	3,4	72,7
Bevétel összesen:	112.112	100,0	111.358	100,0	99,3

Intézményünk működési bevétele 7,6 %-kal meghaladja az előző évit. A növekedés elsősorban a készletértékesítés bevételeiből adódott, köszönhetően a novemberben megjelent „Saját utamat jártam” Batthyány Lajos gróf (1807-1849) c. emlékalbumnak. A bérleti díjbevételek a tervezettől elmaradtak, mivel az APEH a 273/2006. (XII.23.) Korm. rendelet alapján végrehajtott szervezeti változások befejezésével a helyiségek bérletét 2007. 08. 27. hatállyal felmondta, ami 340 eFt bevételkiesést jelentett az intézménynek.

A 2006. 05. 10-én megüresedett 49 m² nagyságú, két helyiséget 2007. 07. 01-től sikerült bérbé adni, iroda céljára.

Intézményfinanszírozásunk 4.141 eFt-tal haladta meg az előző évit. A működési költségvetési támogatási többlet csak a kötelező személyi juttatásokat, járulékait, a megnövekedett energia-költségeket, illetve a dologi kiadások kis hányadát fedezte.

A Zala Megyei Önkormányzat 2007. évi költségvetéséről szóló 2/2007. (II. 20.) ÖR. számú költségvetési rendelet 21. §-ban foglaltak szerint a költségvetési támogatás 2 %-át a közgyűlés

zárolta, intézményünk esetében ez 1.750 eFt-ot jelentett. Az összeg a 18/2007.(XII.12.) ÖR. számú rendelet alapján véglegesen elvonásra került.

Intézményi működési bevételeink alakulását a következő táblázat szemlélteti (adatok ezer Ft-ban):

Megnevezés	2006. évi összeg	2006. évi %	2007. évi összeg	2007. évi %	Változás %
1. Kiadvány értékesítés	879	20,8	1.006	22,0	114,4
2. Iratmásolás	227	5,3	348	7,6	153,3
3. Energiaköltség-térítés	143	3,4	185	4,0	129,3
4. Bérleti díjak	2.569	60,4	2.665	58,2	103,7
5. Vendégszoba használat	154	3,6	168	3,7	109,0
6. Egyéb bevételek	278	6,5	203	4,4	73,0
7. Kamatbevételek	3	-	5	0,1	166,6
Működési bevétel összesen:	4.253	100,0	4.580	100,0	107,6

Az intézmény felhalmozási bevétele 2007. évben 70 eFt. A teljesen 0-ra íródott 131192/28 nyilvántartási számú Murray önjáró traktort gazdaságtalan javíttatása miatt leselejteztük és értékesítettük.

A működési célra átvett pénzeszközök 719 eFt-tal kevesebb mint 2006. évben.

Forrásai és céljai a következők.

Forrás	Jogcím	Összeg (eFt)
Zeg MJV Önkormányzata	Zeg-i monográfia	1.500
Zeg MJV Millecent. Közalapítvány	Zeg-i monográfia	436
NKA	200 éve született Batthyány Lajos Tudományos emlékülés	400
Zeg MJV	Saját utamat jártam – emlékalbum	200
NKA	Saját utamat jártam – emlékalbum	600
NKA	Drozdy Győző kötet	600
Zeg MJV Millecent. Közalapítvány	Saját utamat jártam – emlékalbum	600
Balassi Intézet	Pártvezér, miniszterelnök – tud. konf.	370
Keszthely Város Önkormányzata	Zsellérből polgár	50
NKA	Restaurálás	2.016

NKA	Savmentes dobozok	640
NKA	Raktári állvány	600
Balassi Intézet	Saját utamat jártam – emlékalbum	1.500
Átvett pénzeszközök összesen		9.512

Intézményünk kiadásai 2007. évben a következőképpen alakultak (adatok ezer Ft-ban):

Megnevezés	2006. évi összeg	2006. évi %	2007. évi összeg	2007. évi %	Változás %
Személyi juttatás	66.697	61,6	66.778	61,1	100,1
Munkaadót terhelő járulék	20.417	18,9	21.144	19,4	103,6
Dologi kiadások	18.635	17,2	20.777	19,0	111,5
Felhalmozási kiadások	2.498	2,3	18	-	0,7
Felújítási kiadások	-	-	500	0,5	-
Kiadások összesen	108.247	100,0	109.217	100,0	100,9

A személyi kiadásaink nagyon csekély mértékben, mintegy 81 eFt-tal növekedtek.

A személyi kiadásoknál elvonásra került a havi 6000 Ft/fő járulékmentes étkezési hozzájárulás és a 2 %-os költségvetési támogatás elvonása is a személyi juttatásokat csökkentette.

A fenntartó csak a kötelező bérfejlesztések, és a 2 %-os közalkalmazotti teljesítményösztönző kereset kiegészítés fedezetét biztosította.

A munkaadót terhelő járulékok az előzőeknek megfelelően változtak.

A dologi kiadások 2.142 eFt-tal növekedtek az előző évihez képest. A többlet kiadást elsősorban a pályázatokon elnyert támogatások tették lehetővé. A felhalmozási kiadásunk 18 eFt, a 2006. évi támogatás maradványa, melyet szoftver vásárlására fordítottuk.

A garázkapuk felújítása 2007. márciusában fejeződött be. E feladatra a 10/2006. (V.2.) ÖR. számú rendelet alapján fejlesztési céltartalékból 500 eFt-ot biztosított a fenntartó.

4. Műszaki – technikai feltételek

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város, mint a Széchenyi tér 3-5. sz. épület társtulajdonosa az épület külső tatarozását, vakolatának felújítását és szigetelését tervezte 2007-ben. A levéltár fenntartójával közösen, 2007. január 18-án tartott Egyeztető Bizottsági ülésen felmerült, hogy

mivel a Zala Megyei Közgyűlés anyagi támogatással nem tud hozzájárulni a felújításhoz, a levéltár használatában lévő (akkor a Zala Megyei Illetékhivatal által ügyfélszolgálati iroda céljára bérelt) egyik irodahelység tulajdonjogát adják át Zalaegerszeg városnak. A tervezett felújításra ugyan 2007-ben nem került sor, és a felajánlott irodahelység átadása sem történt meg, ám az Illetékhivatal szeptemberben kiköltözött az irodából, ezzel több százezer forinttal csökkent a levéltár 2007. évi bevétele, 2008-ban pedig várhatóan – kompenzálás nélkül - éves szinten közel 1 millió Ft-tal lesz kevesebb az intézményi bevétel.

Fenntartónk még 2006-ban 500.000 Ft összegű támogatást biztosított a levéltár költségvetésében a Zalaegerszeg, Széchenyi tér 3. sz. alatti épület udvari garázskapuinak felújítására, ám ezt az udvar térkövezési munkáinak elhúzódása miatt csak 2007 első hónapjaiban sikerült elvégezni.

Raktározási gondjaink enyhítésére fenntartónk 2007-ben a levéltár rendelkezésére bocsátotta a Zalaegerszeg, Kossuth Lajos u. 41. számú épületben lévő, használaton kívüli (korábban a Pedagógiai Intézet által használt) nyomdahelyiséget, fenntartásához (a rezsiköltségek fedezéséhez) pedig minimális összeggel megemelte az intézmény költségvetési előirányzatát. A raktározási célra berendezni kívánt helyiség felszerelése érdekében 2007-ben pályázatot nyújtottunk be a Nemzeti Kulturális Alap Levéltári Szakmai Kollégiumához, és 600.000 Ft támogatást nyertünk a raktári állványzat beszerzéséhez. A Dexion-Salgó állványokat 2007 őszén megvásároltuk, beszerelésükre és a raktár használatba vételére 2008. első félévében kerül majd sor.

2007-ben végre megoldódott a levéltári gépkocsi elhelyezésének és parkolásának gondja is: a Zala Megyei Közgyűlés a Zalaegerszeg, Széchenyi tér 3. sz. alatt található, korábban használt garázs eladása után a zalaegerszegi Sütő u. 4-5. sz. társasház alagsorában lévő teremgarázsban vásárolt parkolóhelyet a levéltár számára 1.920.000 Ft vételárért, Zalaegerszeg város pedig a Széchenyi tér 3-5. sz. alatti épület hátsó udvarán (a lebontott kazánház helyén) biztosított zárt, napközbeni parkolóhelyet.

5. Állományvédelem, iratrestaurálás

Az elmúlt években – a 2005-ben kiadott „Levéltári állományvédelmi ajánlás”-nak eleget téve, a szakfelügyelettel együtt - elkészítettük raktáraink állapotfelmérését és egységes szempontrendszer szerinti minősítését. A hőmérsékleti és a relatív légnedvességi adatok alapján raktárainkat a „még elfogadható” és a „csak szükségmegoldásként elfogadható” kategóriákba tudtuk besorolni.

Raktáraink klímája – korszerű berendezés működtetésének hiányában - a szakmai kritériumoknak csak minimálisan felelt meg. A rossz klimatikus viszonyokon raktáraink rendszeres takarításával és szellőztetésével csak kis mértékű javulást tudtunk elérni (a fűtést ugyanis továbbra sem tudjuk szabályozni).

2007. évi szakmai munkánk során is nagy hangsúlyt fektettünk az iratvédelemre és iratre Restaurálásra. Az iratrendezési munka keretében az iratokról eltávolítottuk a kapcsokat, zsinegeket és gumiszalagokat, a gyűrődéseket kisimítottuk, és folyamatosan végeztük az iratok savmentes védőborítóba - palliumokba - történő átcsomagolását, valamint a hagyományos tárolódobozok korszerű, savmentes dobozokra történő cseréjét is.

Állományvédelmi feladatainkat – fenntartónk ez irányú költségvetési támogatásának hiányában – 2007-ben is kizárólag a Nemzeti Kulturális Alap évenként elnyerhető pályázati támogatásával tudtuk elvégezni. Az NKA Levéltári Szakmai Kollégiuma által a veszélyeztetett állapotú levéltári anyag megmentését szolgáló feladatok támogatására kiírt felhívásra a Zala Megyei Levéltár három pályázatot adott be 2007-ben: a) restaurálásra, b) savmentes irattároló dobozok beszerzésére, c) raktári állványzat beszerzésére.

Zalaegerszeg város régi levéltára 18-19. századi iratainak és jegyzőkönyveinek restaurálására 2.016.000 Ft vissza nem térítendő támogatást kértünk. A teljes pályázott összeget megkaptuk; a munkát a budapesti OSZK SOROS Könyvrestaurátor Műhely Kft. végezte el 2007-ben. Ezzel a pályázattal megkezdtük a mikrofilmzésre előkészített városi iratok restaurálását, ugyanis csak állományvédelmi szempontból megfelelő állapotú iratokat lehet mikrofilmzettetni. A restaurálás során elkészült 5 kötet (1931 p.), valamint 11 iratcsomó (499 p.), összesen 2430 p. terjedelemben. Savmentes irattároló dobozokra 805.000 Ft vissza nem térítendő támogatást igényeltünk, ebből a kuratórium 640.000 Ft-ot folyósított. Az elnyert támogatási összegből a GRAN PAPÍR KFT-től 3200 db savmentes dobozt vásároltunk. Raktári állvány beszerzésére 694.500 Ft támogatást igényeltünk, a kuratórium 600.000 Ft támogatást ítélt meg, és ebből az összegből Dexion-Salgó állványzatot vettünk.

6. Szervellenőrzés, anyaggyarapodás

Tárgyévi szervellenőrzési programunk elkészítésében, a levéltárakkal szembeni szakmai követelményeket meghatározó 10/2002. NKÖM rendelet volt az irányadó. A jogszabály ezen szakterületet szabályozó passzusai az illetékességi körbe tartozó szervek esetében öt évenkénti

ellenőrzést írnak elő. Ennek megfelelően 2007-ben alapvetően a 2002. évben ellenőrzött iratképző szervek újbóli szemlét tűztük ki célul.

Területileg alapvetően a lenti, letenyei és részben a nagykanizsai statisztikai kistérség városait és falvait, tematikailag azok iskoláit és önkormányzati, valamint államigazgatási szerveit, továbbá a levéltár illetékességi körébe tartozó egyéb intézményeit látogattuk meg. E munkálatokban 11 munkatársunk vett részt, akik összesen 71 iratképző szervet ellenőriztek 74 alkalommal. (A meglátogatott szervek részletes jegyzékét lásd az [1. sz. mellékletben](#).)

2007-ben új típusú szervellenőrzési adatlapot vezettünk be, aminek több oka is volt. Egyrészt a munka során szerzett tartalmi és technikai jellegű tapasztalatok miatt folyamatosan frissítjük, naprakészen tartjuk az említett adatlapunkat. Ettől függetlenül azonban ebben az évben az átlagosnál radikálisabb változást szenvedett szervellenőrzési adatlapunk és ezzel együtt az iratképző szervek ellenőrzésének tartalma is. Ennek oka, hogy szinkronba hoztuk adatlapunkat az e-Archívum nevű egységes elektronikus levéltári nyilvántartó rendszerrel, minek következtében a helyszíni felmérés után lehetőség nyílik a korábban nem nyilvántartott, de az új program által megkívánt adatok elektronikus rögzítésére is.

Az illetékességi területen végzett munka rövid összegzéseként megállapíthatjuk, miszerint az iratkezelést és irattárolást illetően vannak pozitív változások, de összességében az irattárak minősége még mindig messze van az optimálistól. Az esetek nagyobb részében éppen csak megfelel az alapkövetelményeknek az iratok tárolására szolgáló helyiség, amelynek kiválasztásánál általában a maradékelv érvényesül. Az általában még csak iktatásra használt, illetve kifejezetten iktatásra készült szoftverek használata terjedőben van az iratképző szerveknél, de generális probléma, hogy ezek rendkívül különbözőek. A jogszabályban meghatározott feltételekre tanúsított új iratkezelési szoftver még ritka, a régieket pedig jellemzően nem tanúsították, amit a jogalkotó is érzékelt akkor, amikor 2008. január 1. helyett – a levéltári törvény 2007. évi módosításával – 2009. január 1-re toltta ki a használatban lévő iratkezelési szoftverek tanúsíttatásának végső határidejét.

Egy korábbi, 2005-ben végrehajtott levéltári törvénymódosítás során kapott felhatalmazás alapján adták ki közzeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) sz. Korm. rendeletet. Ennek egyik fontos vonzataként 2006. december 31-ig minden önkormányzatnak új iratkezelési szabályzatot, benne új irattári tervet kellett készíteni, melyhez – kissé megkésve – a 12/2006. (XII. 18.) ÖTM rendelet, a helyi önkormányzatok egységes irattári tervének kiadásáról szólóan, nyújtott támpontot. Mint az várható volt, az önkormányzatok nem tudtak megfelelni a fentebb említett jogszabályokban támasztott határidő követelményeknek, így alapvetően 2007-ben kellett ezeket az iratkezelési szabályzatokat

elbírálnunk. Ennek egyenes következménye lett, hogy míg 2006-ban 36 – ami a 2005-ös mennyiségnek majdnem a duplája volt –, addig 2007-ben 89 iratkezelési szabályzatot terjesztettek be levéltárunkhoz jóváhagyásra. A már citált 2007. évi Ltv. módosítás – a szintén idézett kormányrendeleten túl - is többletmunkát rótt levéltárunkra ezen a szakmai részterületen, ugyanis az új szabályozás szerint a Magyar Országos Levéltár – amely az önkormányzati szférán kívül keletkező iratkezelési szabályzatok elbírálásában illetékes – a saját egyetértési jogát csak az önkormányzati levéltárak véleményének előzetes kikérésével gyakorolhatja.

A szervellenőrzési munka felelősségteljes háttérterülete az iratképző szervek által levéltárunkhoz felterjesztett selejtezési jegyzőkönyvek ellenőrzése és jóváhagyása. 2007-ben 72 selejtezési jegyzőkönyvet hagyunk jóvá. Ezek száma is növekvő tendenciát mutat, hiszen az egyre hatékonyabb szervellenőrzési munkánk révén egyre több iratképző szervezet tudunk rászorítani – saját érdekükben is – a selejtezésre, illetve akik iratot adnak át, azt csak selejtezés után tehetik, mivel a vonatkozó jogszabályok a levéltárak részére csak a nem selejtezhető iratok átvételét teszik lehetővé.

Raktári kapacitásunk az év folyamán nem növekedett, így levéltárunk változatlanul nem tudott megfelelni a levéltári törvény azon előírásainak, miszerint az illetékességi körbe tartozó szervek nem selejtezhető iratai közül a 15 évnél régebbieket át kell vennie. Az általános helyhiány miatt csak nagyon mérsékelt iratátvételt tudunk végezni 2007-ben, amely összesen 246,49 ifm-t ért el. (Ennek részleteit lásd a [2. sz. mellékletben](#).) Ezen új iratok egy részének is már csak selejtezéssel, illetve a rendezési munkák során felszabaduló polcokon tudunk helyet kiszorítani. A közigazgatási és intézményi átszervezések, megszüntetések szintű fokozottabb terhelést jelentettek levéltárunk számára, hiszen a jogutód nélküli, de több esetben a jogutódlással való megszűnés esetében is soron kívül át kellett vennünk az iratanyagukat. A tárgyévben a legtöbb esetben és a legnagyobb mennyiségben iskolák, illetve önkormányzatok szállítottak be hozzánk iratokat. A fentebb kifejtett helyszűke miatt 2007-ben csak az önkormányzati szférából tudunk előre programozottan anyagot átvenni, az iratképzők nagyobb hányadánál (pl. bíróságok) hivatalosan is fel kellett függesztenünk az iratátvételt.

Éppen emiatt a selejtezésnél, a normális esetben elsődlegesnek számító szakmai szempontú célszerűség fölé rendelődött egy másodlagos szempont, a helynyerés. 2007-ben 96,02 ifm levéltári anyag átselejtezésével 57,39 ifm selejtet emeltünk ki ([3. sz. melléklet](#)), emiatt a tényleges gyarapodásunk 189,1 ifm-t ért el, így a Zala Megyei Levéltár által őrzött iratok mennyisége 2007. december 31-én 10.605,68 ifm volt.

7. Ügyfélszolgálat

Levéltárunkat 2007-ben összesen 903 ügyfél kereste fel személyesen, írásban, vagy elektronikus formában. A 2006-os és a korábbi évek hasonló adatait összehasonlítva megállapítható, hogy az ügyfélforgalom növekedése töretlen. Az ügyfelek részére 309 esetben 2406 oldalnyi hitelesített másolatot adtunk ki, amely csaknem húsz százalékkal több, mint tavaly. A levéltárhoz befutó kérelmek típusai alapvetően nem tértek el a megelőző években tapasztaltakhoz képest. Ennek megfelelően a korábbiakhoz hasonlóan a munkaviszony igazolások és a különféle jogbiztosító (bíróági, földhivatali) és az építési engedélyekkel kapcsolatos iratok kiadása dominált 2007-ben is.

Az ügyfelek kiszolgálását alapvetően az e feladatkörrel megbízott négy munkatársunk – három levéltári kezelő, illetve egy segédlevéltáros – végezték el, de mellettük még hat másik kollégának akadt több-kevesebb ügyfele, illetve segítettek be többen a bonyolultabb ügyek megoldásába. Az ügyfélszolgálati csoport vezetőjének irányításával egy újabb munkatársunkat tanítottunk be az ügyfelezési munkába, az e téren bekövetkezett nyugdíjazás miatt, a feladat zökkenőmentes ellátása érdekében.

8. Kutatószolgálat

2007-ben a Zala Megyei Levéltár által kiadott és érvényesített látogatói jegyek száma 211 volt, tehát összesen ennyi kutató vette igénybe ez irányú szolgáltatásunkat. Közülük első ízben kapott látogatói jegyet (először kutatott levéltárunkban) 178, míg a korábbi években kiadott látogatói jegyeket 33 alkalommal érvényesítettük. Kutatóink közül öten érkeztek külföldről.

Kutatóink 736 kéréslapot nyújtottak be és 1444 esetben végeztek nálunk kutatást. Utóbbi számadat 16 százalékkal haladja meg a 2006-os értéket. A kutatóforgalom növekedése évek óta tartó trend, de a 2007. évi növekedés felülmúlt minden korábbi mértéket. Az öt külföldi kutató 36 esetben kereste fel intézményünket. A kutatást végzők számára 3277 db másolatot adtunk ki, amely viszont folyamatos csökkenést mutat. Ennek az az oka, hogy a digitális mikrofilmolvasó segítségével közvetlenül tudnak a kutatók mikrofilmről – átalánydíj fizetése ellenében – elektronikus adathordozóra tetszés szerinti számban másolatot készíteni, illetve digitális fényképezőgéppel is egyre többen érkeznek a Levéltárba, akik – szintén átalánydíj ellenében – ily módon készíthetnek (digitális) másolatokat. 2007-ben 73 esetben váltottak a kutatók napijegyet az előbbi szolgáltatások igénybevétele céljából.

9. Rendezés, selejtezés, segédletkészítés

A korábbi évek hagyományait követve, levéltárunk szűkebben értelmezett szakmai munkájában a rendezés, selejtezés és segédletkészítés kapott prioritást, amely minden más szakmai (pl. ügyfélszolgálat, kutatószolgálat), valamint közművelődési és tudományos munkának az alapját képezi. E szakterületen belül is a különböző szintű rendezési munkálatok jutottak főszerephez, melyek mellett a nélkülözhetetlen selejtezéseket és a hozzájuk logikusan kapcsolódó segédleteket is elkészítettük, illetve elkészítésüket beindítottuk. (Ezek részletes kimutatását lásd a [4. sz. mellékletben](#).)

A rendezendő anyagok kiválasztásának szempontjai nem változtak, hasonlóan a korábbiakhoz az ügyfelezési és kutatószolgálati munkában gyakran használt, valamint a tudományos munkánk során feldolgozandó források rendezésének elsődlegessége mellett – a megelőző évekhez hasonlóan – a szintre hozás volt a vezérlő elv. Ennek megfelelően egy több éves program keretében, 2007-ben is folytattuk a levéltári anyag döntő hányadát kitevő XX. századi iratanyag, azon belül is a tanácsok, egészen pontosan a megyei, járási és városi tanácsok iratainak szisztematikus középszintű rendezését. Mivel a tanácsi fondfőcsoport teszi ki levéltári anyagunknak több mint egyötödét, viszont rendezetlensége jócskán felülmúlja a levéltár anyagainak átlagos rendezettségi szintjét, indokoltnak tartottuk e téren a korábbi évekhez hasonló kiemelt figyelmet. Az iratfeldolgozó munkálatoknak mindig a gerincét adó középszintű rendezésünk több mint fele ezen iratokat érintette. Ezen kívül 2007-ben a középszinten rendezett fondok tekintetében a két világháború közötti megyei és járási közigazgatás által termelt iratokra, valamint különösen a fondok száma tekintetében az iskolák irataira koncentráltunk. Összességében tehát középszinten 162,27 ifm iratot rendeztünk.

Az iratok alapszintű rendezésének célja, hogy szétválasszuk az iratképzők szintjén összekeveredett iratokat, alapot teremtve azok középszintű rendezéséhez. A hányatott sorsú szocialista kori gazdasági szervek hosszú ideig tárgyát képezik az alapszintű rendezéseinknek, így 2007-ben is egyrészt ide koncentráltuk az erőket. Az ez évi alapszintű rendezéseink másik csomópontját a Nagykanizsa történetével kapcsolatos – igencsak keveredett – iratanyag képezte, előkészítendő a Nagykanizsa monográfia III. kötetének forrásfeltáró munkálatait. Alapszinten összesen 42,94 ifm iratot rendeztünk.

A legmélyebb strukturális feltárhatóságot biztosító darabszintű rendezéseink 2007-ben kivétel nélkül a feudális korszak anyagait ölelték fel. Míg általában a XX. század iratait illetően, annak óriási mennyisége okán, a középszinten (ügyirat- vagy aktaszinten) való rendezés a szakmai

követelmény, addig az 1848 előtti, nagyságrendekkel kevesebb feudális irat esetében már a darabszintű feldolgozás az elvárt nivå. 2007-ben 8,69 ifm anyagot rendeztünk darabszinten. A korábban már rendezett, de valamilyen ok miatt idővel keveredett iratállományokat, vagy a szakmai követelmények által meghaladott rendezéseket rendszeresen felülvizsgáljuk, és ha szükséges, akkor áttekintő, helyreállító rendezéseket végzünk bennük. 2007-ben egyes feudális anyagok és térképek mellett a kutatóink által rendkívül sokat használt 1950 előtti községi képviselő-testületi jegyzőkönyveket kellett áttekintő jelleggel rendezni, összesen 29,13 ifm mennyiségben. Nagyobb mérvű reponálás alapvetően ebben az anyagban, pontosabban a körjegyzőségek irataiban történt 0,44 ifm erejéig. Állományvédelmi szempontból az egyik legnagyobb kihívás levéltárunk szakmai munkáját érintően, a savas csomagolóanyagok (dobozok, palliumok) kiváltása korszerű savmentes anyagokkal. Ennek keretében a frissen feldolgozott iratainkat már igyekszünk eleve ilyen irattároló eszközökben elhelyezni, de ettől függetlenül is, az anyagiak függvényében törekszünk arra, hogy a régebben rendezett iratállományokat is fokozatosan savmentes dobozokba helyezzük át. Sajnos az anyagi lehetőségek korlátozott volta miatt ez a folyamat nem tud optimális sebességgel haladni. 2007-ben 52,62 ifm levéltári anyagot dobozoltunk át ilyen módon.

Az iratselejtezés mára alapvető feladattá nőtte ki magát levéltárunkban. A szakmai érdekeken túl az egyre akutabb problémává váló helyhiány motiválja a selejtezések végrehajtását. Szakszerűen selejtezni kizárólag már rendezett anyagban lehet, így a rendezési munkálatok tervezése szorosan összefügg a selejtezések tervezésével és végrehajtásával. Emiatt a tanácsi és vállalati iratanyagok rendezési tervbe vételének ez is egyik oka, hogy ezeket az anyagokat alkalmassá tegyük az átselejtezhetőségre. Mivel nagy mennyiségű iratról van szó, ezért potenciálisan a leendő selejt mennyisége is nagy lesz. A célunk 2007-ben is elsősorban olyan anyagrészek átselejtezése volt, ahol a selejtezésre fordított nem kis időt és energiát igénylő munka hozadéka nagy, magyarán legalább 25-50 %-kal, vagy annál is nagyobb arányban csökkent az iratok mennyisége. 2007-ben középszinten 36,26 ifm iratanyagot selejteztünk át, amelyből 21,19 ifm selejtet távolítottunk el. Darabszinten ennél is többet, 59,76 ifm anyagot selejteztünk át, amelyből 36,20 ifm bizonyult selejtnek.

Segédletet, legalábbis jó segédletet csak rendezett, illetve átselejtezett iratokhoz lehet/érdemes készíteni. 2007-ben minden korábbit felülmúló mennyiségben készítettünk segédleteket a legkülönbözőbb iratanyagainkhoz. A segédletkészítés hangsúlyosabbá válásának több oka is volt, amelyek együttes kulminációja eredményezte a kiugró mennyiségi és minőségi növekedést. A tárgyévben, illetve még 2005-ben, több olyan nagy volumenű rendezési és ehhez kapcsolódó selejtezési munkálat is befejeződött, amelyekhez a segédletek ebben az esztendőben készültek el.

A segédletek közül legáltalánosabbnak tekinthető raktári jegyzék, 135,2 ifm-hez készült, amelyben igen nagy súlyt képvisel az 1950 előtti körjegyzőségi iratanyag. A magasabb szintű, a kutatóknak több információt adó áttekintő raktári jegyzék 268,85 ifm anyaghoz készült. 2007-ben is tovább folytatódott a feudális anyag egyre nagyobb feltártságát biztosító darabszintű rendezésekhez – főként eredeti segédlet hiányában - kapcsolódó lajstromkészítés is. Ezt a segédlettípust 4,92 ifm – leginkább feudális – iratanyaghoz készítettük el. Hosszú évek kihagyása után ismét készült repertórium szintű segédlet is levéltárunkban. Az egyik legértékesebb iratállományunkhoz, Zalaegerszeg Város Régi Levéltárához – annak mikrofilmzésre való előkészítés mellett – , illetve az 1809-es napóleoni háborúk (győri csata) közelgő évfordulójával kapcsolatos leendő tudományos munkák előkészítéseképpen az 1809. évi nemesi felkelés jegyzőkönyvéhez és irataihoz készült repertórium. Az egyéb segédletek közé soroltuk 2007-ben a kéziratos térképek számítógépes adatbázisának továbbépítését (604 térkép), az állami anyakönyvekbe tett 10 059 db utólagos bejegyzést (UB) és az e-Archívum nevű egységes elektronikus levéltári nyilvántartó rendszer törzskönyvének X-XXV. fondfőcsoportokat érintő feltöltését (6500 loggolás).

10. Tudományos munka

2007-ben két tudományos emlékülést rendezett a Zala Megyei Levéltár. Május 23-án Zalaegerszeg város neves szülötte, Császár Ferenc író, szerkesztő, jogtudós születésének 200. évfordulója alkalmából - a Zalaegerszegi Millecentenáriumi Közalapítvány támogatásával - tartottuk meg a „Császár Ferenc és kora” című konferenciát, melyen kilenc előadó elemezte Császár jogi, irodalmi és közéleti tevékenységét, valamint annak tágabb történelmi hátterét. (Az itt elhangzott előadások terveink szerint 2008-ban a levéltár „Zalai Gyűjtemény” c. könyvsorozatában látnak majd napvilágot.) 2007. szeptember 12-én került sor a „Pártvezér, miniszterelnök, vértanú” című, Batthyány Lajos miniszterelnök születésének 200. évfordulója tiszteletére szervezett rangos emlékülésre, melynek társrendezője a Magyar Jogász Egylet Zala Megyei Szervezete és a rendezvénynek helyet adó Zala Megyei Bíróság volt, és amelyet az egyik legfőbb közjogi méltóság, dr. Lomniczi Zoltán, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke nyitott meg. A Balassi Intézet Nemzeti Évfordulók Titkársága és a Nemzeti Kulturális Alap által támogatott tudományos ülés hat (történész és jogtörténész) előadója Batthyány Lajos pályafutásával, egy pedig a kortárs zalai Batthyányakkal foglalkozott. Az előadások kibővített szövegét 2008-ban önálló kötetben, a Magyar Hivatalos Közlönykiadóval közösen készülő kiadni a levéltár.

2007-ben mindössze két könyvet jelentetett meg a Zala Megyei Levéltár (egyiket önállóan, a másikat a Kossuth Kiadóval közösen): a Batthyány-évforduló tiszteletére a levéltárban készítettük el és adtuk ki Molnár András szerkesztésében a „Saját utamat jártam. Batthyány Lajos miniszterelnök 1807-1949” című színes, képes emlékalbumot, míg az „Elvett illúziók. Drozdy Győző emlékiratai” című, Paksy Zoltán és Káli Csaba által szerkesztett forráskiadványt a Kossuth Kiadóval közösen jelentettük meg. Mindezek mellett Budapesten az Osiris Kiadó adta ki Molnár András „Viam meam persequor. Batthyány Lajos gróf útja a miniszterelnökségig” című monográfiáját, mely Batthyány reformkori életrajzát és 1848 előtti beszédeit, leveleit, írásait tartalmazza.

2007-ben a levéltár három tudományos munkatársa – a fenti, önálló kötetek mellett - összesen 16 tudományos publikációt (hosszabb-rövidebb tanulmányt vagy forrásközleményt) jelentetett meg tanulmánykötetekben vagy folyóiratokban, és négy levéltáros további 10 elkészült kéziratot adott le közlésre valamely kiadónak vagy szerkesztőségnek. *(Lásd 5-6. sz. melléklet.)* Négy munkatársunk összesen 22 tudományos vagy ismeretterjesztő előadást tartott 21 országos, regionális vagy helyi rendezvényen (konferencián, emlékülésen, megemlékezésen). *(Lásd 7. sz. melléklet.)*

2007-ben négyéves kutatási program indult Zalaegerszeg város, illetve a Zalaegerszegi Millecentenáriumi Közalapítvány támogatásával, „Előmunkálatok Zalaegerszeg város monográfiájához” címmel. Az elmúlt évben e munka keretében készítette el Csomor Erzsébet Zalaegerszeg Város Régi Levéltárának repertóriumát (mely 2008-tól a levéltár honlapján lesz majd elérhető), és négy levéltárosunk megkezdte az anyaggyűjtést Zalaegerszeg város archontológiájához. Ugyancsak 2007-ben kezdődött el „Nagykanizsa város monográfiája” harmadik, 1850 és 1945 közötti kötetének levéltári forrásfeltárása, melyben intézményünk három munkatársa vett részt.

Mindezen feladatok elvégzése mellett tudományos munkatársaink 2007-ben az alábbi jelentősebb témákban végeztek egyéni kutatásokat. Bilkei Irén megvédte a zalavári és kapornaki bencés konventek hiteleshelyi tevékenységét feldolgozó PhD disszertációját, és befejezte az 1545 és 1548 közötti hiteleshelyi oklevelek regesztáit tartalmazó kötet kéziratának elkészítését. Foki Ibolya tovább dolgozott a zalai városok 1850 és 1860 közötti közigazgatásáról és tisztviseleiről szóló PhD disszertációján, és anyagot gyűjtött a „Zalaegerszeg 1860-1871” c. kézirat elkészítéséhez. Kapiller Imre megkezdte az 1800 és 1850 közötti zalaegerszegi házak és háztulajdonosok adatait tartalmazó levéltári források regesztázását. Németh László „Protestáns válóperek Zalában 1786-1846” címmel írta meg jogi egyetemi szakdolgozatát, és anyaggyűjtést kezdett Zalaegerszeg mezőváros 18-19. századi bíraskodási gyakorlatának feldolgozásához. Paksy

Zoltán elkészítette a dunántúli nemzetiszocialista mozgalom 1932 és 1939 közötti történetét feldolgozó PhD disszertációját, megírta Gyenesdiás 1849-1950 közötti történetét, és anyaggyűjtést kezdett Zalaegerszeg város két világháború közötti történetéhez.

11. Ismeretterjesztés, közművelődés

A 2007-es esztendő elsősorban Batthyány Lajos miniszterelnök emlékére volt. Molnár András igazgató, mint Batthyány-kutató szakértőként működött közre a Budapesti Történet Múzeum 2007. április 11-én nyitott Batthyány-emlékkiállításának elkészítésében, társrendezője volt a Thúry György Múzeum és a Zala Megyei Levéltár október 5-én Nagykanizsán nyílt, „A magam útját jártam” című közös Batthyány kiállításának, és ő állította össze az október 4-én Ljubljanában bemutatott, Batthyány Lajos életét, tevékenységét feldolgozó tablókiállítást is. Emellett Zala, Vas, Veszprém és Győr-Moson-Sopron megye kilenc városában tartott ismeretterjesztő előadást a miniszterelnök életéről. Négy alkalommal Kiss Gáborral, a Deák Ferenc Megyei Könyvtár igazgatójával közösen mutatta be az elkészült Batthyány-köteteket, továbbá közreműködött a Petőfi Rádió és a Kossuth Rádió Batthyány emlékműsoraiban is.

A „Reneszánsz Emlékév 2008” zalai rendezvényei már 2007 őszén megkezdődtek: a kor helyi levéltári szakértője, Bilkei Irén Mátyásról, a legendák királyáról tartott ismeretterjesztő előadásokat, és az Országos Honismereti Szövetséggel együttműködve kezdetét vette a 2008. évi zalaegerszegi Honismereti Akadémia előkészítése.

A 2007. május 23-ai zalaegerszegi Császár Ferenc emlékkonferencia alkalmából (a konferencia helyszínén) Foki Ibolya készített kamara-kiállítást a jogtudós-irodalmár irataiból és könyveiből, melyeket részben az örökösök bocsátottak rendelkezésünkre.

Káli Csaba igazgatóhelyettes koncepciója és látványterve alapján, illetve az ő szakmai irányításával készült el intézményünkben 2007-ben a „Diktatúra, forradalom, megtorlás” című, 2006-ban Zalaegerszegen rendezett 1956-os emlékkiállítás virtuális, internetes változata.

2007. június 25. és 30. között a Vas Megyei Levéltár volt a magyarországi házigazdája a Maribori Területi Levéltárral és a Vas Megyei Levéltárral közösen szervezett 17. nemzetközi ifjúsági levéltári kutatótábornak. Levéltárunk részéről egyik munkatársunk, Paksy Zoltán segítette ennek lebonyolítását.

Intézményünkben 2007-ben is levéltári bemutató órákon láttuk vendégül az általános és középiskolai diákcsoportokat: két munkatársunk összesen hat ilyen foglalkozást tartott. Emellett

egy-egy munkatársunk történelmi, illetve honismereti vetélkedők zsűrizésében is közreműködött Vas és Zala megyében.

12. Belföldi szakmai kapcsolatok

2007-ben a Magyar Levéltárosok Egyesületének három országos rendezvényén vettünk részt: május 3-án a Budapesten tartott szakmai konferencián, az egyesület augusztus 27-29-én Nyíregyházán rendezett éves vándorgyűlésén, valamint a november 6-án Budapesten a levéltári szakma jövőjéről szervezett vitafórumon. Ez utóbbi alkalomra Káli Csaba igazgatóhelyettes (mint regionális elnök) foglalta össze írásban az egyesület Nyugat-dunántúli Regionális Szekciójának véleményét, és ő szervezte meg a szekció május 7-ei zalaegerszegi tanácskozását is, melynek két témája volt: a szakmai munka új irányai, lehetőségei, valamint a digitalizálás eddigi tapasztalatai a régió levéltáraiban. Káli Csaba vezette az egyesület országos tagnyilvántartását, valamint választmányi tagsága révén ő és Bilkei Irén folyamatosan kapcsolatot tartott az egyesület országos vezetőségével, és részt vett a választmány fővárosi ülésein is.

Az Önkormányzati Levéltárak Tanácsának 2007. október 15-16-ai győri közgyűlésén, valamint az OKM által másnap ugyanott rendezett országos levéltár-igazgatói értekezleten Molnár András igazgató, Káli Csaba igazgató-helyettes, valamint Németh Lászlóné gazdasági vezető képviselte levéltárunkat.

A levéltár munkatársai 2007-ben is részt vettek a nyugat-dunántúli régió, valamint más szomszédos megyék levéltári rendezvényein, így április 25-én Szombathelyen a Vas megyei, október 3-án Kaposváron pedig a Somogy megyei levéltári napon, valamint május 2-án a Győri Városi Levéltár által szervezett családtörténeti konferencián. Egy-egy munkatársunk képviselte levéltárunkat a Fiala Levéltárosok Egyesületének 2007. május 18-ai vasvári szakmai találkozásán, a hosszú távú archiválás írott és íratlan szabályairól szóló, június 6-ai budapesti konferencián, és a szeptember 23-ai pécsi várostörténeti konferencián is.

A Batthyány-évforduló tudományos és közművelődési programjait (könyvek készítése és bemutatása, kiállítások és emlékülések rendezése, előadások tartása, valamint mindezek kommunikálása az írott és elektronikus médiában) rendkívül széleskörű szakmai és társadalmi együttműködéssel, illetve támogatással – elsősorban a különböző zalai és vasi, valamint fővárosi közgyűjtemények segítségével - valósítottuk meg.

13. Nemzetközi kapcsolatok

2007. június 25. és 30. között a Maribori Területi Levéltárral, valamint a Vas Megyei Levéltárral közösen (egy munkatársunk, Paksy Zoltán közreműködésével) került megrendezésre a 17. szlovén-magyar ifjúsági levéltári kutatótábor, amelynek ez évben magyar oldalon Vas megye volt a házigazdája.

2007. október 10-én a szlovéniai Velenjében a Zala Megyei Levéltár munkatársai, Káli Csaba igazgatóhelyettes és Foki Ibolya képviselték a Magyar Levéltárosok Egyesületét a Szlovén Levéltáros Egyesület 23. vándorgyűlésén.

A Muravidéki Magyar Nemzeti Közösség, valamint Vas és Zala Megye Önkormányzata között kötött nemzetközi szerződés alapján 2007-ben is folytattuk azt a többéves kutatási programot, amelynek keretében a Muraszombati Területi Múzeummal, a Lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézettel és a Vas Megyei Levéltárral közösen elkészítjük Muravidék kétnyelvű történelmi olvasókönyvét. 2007-ben elkészültek a kiegészítések Muraszombati Területi Múzeumban, Göncz László elvégezte a kézirat lektorálását, majd megkezdődött, és jelentős részben be is fejeződött mind a magyar, mind pedig a szlovén nyelvű verzió egységesítése, javítása, valamint elvégeztük a szükséges szerkesztési munkákat is. Megkezdődött az első, 1849-ig terjedő kötet nyomdai előkészítése, és terveink szerint 2008. június 30-ig mindkét kötet el fog készülni, mintegy 900 oldal terjedelemben.

Batthyány Lajos miniszterelnök születésének 200. évfordulója tiszteletére emléktáblával jelölték meg Szlovénia fővárosában, Ljubljánában azt az épületet (az egykori laibachi fellegrvárban), ahol Batthyány 1849 nyarán raboskodott. Levéltárunk munkatársai részt vettek Ljubljánában az emléktábla 2007. október 4-ei ünnepélyes felavatásán (útközben rövid látogatást tettek a Maribori Területi Levéltárban is), valamint a Szlovén Tudományos és Művészeti Akadémia által a szlovén fővárosban aznap rendezett Batthyány emlékkonferencián, ahol Molnár András levéltár-igazgató előadását Foki Ibolya olvasta fel. A konferencia helyszínén, majd a Magyar Köztársaság Ljubljánai nagykövetségén volt látható az a 20 tablóból álló, kétnyelvű emlékkiállítás, melyet a készülő Batthyány-album anyagából Molnár András és Zóka Gyula fotográfus állított össze. (Az album, illetve a kiállítás képanyagának összeállításához segítséget kaptunk – többek között - a Szlovén Köztársaság Ljubljánai levéltárából is.) E kiállítást november 22-étől Lendván, a Bánffy-központ kiállítótermében lehetett megtekinteni. Ezen a napon, a kiállítás helyszínén előadásokkal, illetve könyvbemutatóval is megemlékeztünk Batthyány Lajosról.

Az immár évtizedek óta folyamatosan működő szlovéniai kapcsolatok mellett 2007-ben kerestük a kapcsolatfelvétel és a szakmai együttműködés lehetőségét az egykor ugyancsak Zala megyéhez tartozó Muraköz történetének forrásait szintén őrző horvátországi közgyűjtemények, főként a csáktornyai múzeum és a varasdi levéltár szakembereivel. 2007. június 13-án a Zala Megyei Levéltár munkatársai szakmai kirándulás keretében, az intézményközi kapcsolatfelvétel szándékával látogattak el a Csáktornyai Városi Múzeumba és a Varasdi Állami Levéltárba. Csáktornyán - a város egyéb nevezetességeinek felkeresése után - a múzeum igazgatója, Vladimir Kalšan fogadta a levéltárosokat, akik magyar tolmácsolás kíséretében tekintették meg a korábban Zala megyéhez tartozó Muraköz történetét bemutató állandó kiállítást. A program délután Varasdon folytatódott, ahol a helyi levéltár igazgatósági épületében Vida Pavliček főlevéltáros asszony adott tájékoztatást általában a horvátországi levéltárak, azon belül is a Varasdi Állami Levéltár helyzetéről. A levéltárban tett látogatás után a varasdi vár állandó kiállításának és a belváros nevezetességeinek megtekintésével zárult a program.

2007-ben kapcsolatba léptünk a horvátországi Muraköz Megye Branimir Bunjac történész vezette Történelmi Társulatával is. Munkatársaink 2007. április 13-án részt vettek a Társulat által Csáktornyán rendezett második világháborús konferencián, ahol bemutatásra került az a kötet, mely horvát nyelvű fordításban teljes egészében közzétette a „Frontnaplók a Don-kanyarból” címmel, a Zala Megyei Levéltár által 1992-ben megjelentetett forráskiadványt is. (Međimurje u drugom svetskom ratu. Zbornik radova. Čakovec, 2007. 421-524. p. Dnevnici s fronte iz zavoja Dona 1942-1943.)

14. Informatika

2007-ben a levéltár számítógépes hálózatában működésbe állítottuk, illetve telepítettük a fenntartónktól még 2006-ban kapott 1 millió Ft támogatásból vásárolt hardvereket (3 db számítógép) és szoftvereket is (operációs rendszerek, irodai programcsomagok).

2006. évtől kötelezően elektronikusan kell vezetnünk valamennyi lényeges belső és külső nyilvántartásunkat, így pl. a levéltári anyag alapnyilvántartásául szolgáló fondtörzskönyvet, vagy az illetékességi körünkbe tartozó iratképző szervek teljes körű, lehetőség szerint naprakész nyilvántartását (országosan egységes elektronikus levéltári nyilvántartási rendszer, eArchívum). A szervnyilvántartás elektronikus változata levéltárunkban egyelőre még nem készült el, viszont jelentősen előrehaladtunk a fondtörzskönyv adatainak feltöltésével, és a levéltár honlapján folyamatosan elérhetővé tettük az eArchívum eddig feltöltött adatait.

Internetes honlapunkat (www.zml.hu) folyamatosan frissítettük, ill. kibővítettük az újonnan készülő elektronikus segédletekkel, valamint szöveges és képi adatbázisokkal. Itt tesszük közzé 2008 januárjától a 2006-ban rendezett „Diktatúra, forradalom, megtorlás” című 1956-os emlékkiállítás teljes anyagának 2007-ben elkészített digitalizált változatát is. 2007. évi informatikai munkánk legfontosabb, legtöbb időt igénylő feladata a kiállítás anyagának (több mint 800 kép) szkennelése, digitális feldolgozása, és a virtuális kiállítás tervezése, illetve megvalósítása volt.

15. Egyéb munkák

Levéltári szakkönyvtárunk 2007-ben 403 művel és 415 kötetel gyarapodott. Teljes könyvállományunk 2007. december 31-én 17.834 mű volt. Állományunk gyarapodása ez évben is döntő részben kiadványcserével és ajándékozással történt (184, illetve 170 mű), vétel útján mindössze 49 művet tudtunk beszerezni (179.602 Ft értékben). Könyvtárunkat ez évben kizárólag a levéltári anyagot kutatók, valamint saját munkatársaink használták.

2007-ben tovább folytattuk a „Szirén” integrált könyvtári nyilvántartási rendszer központi adatbázisának feltöltését (saját állományunk leírásával), és november 7-én levéltárunkban tartották a rendszer újabb zalaegerszegi szakmai bemutatóját.

Ez évben két munkatársunk vállalt szerepet a felsőoktatásban: Paksy Zoltán gazdaságföldrajzot tanított a BGF PSZF Karának Zalaegerszegi Intézetében, Bilkei Irén pedig a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola történelem szakán tartott levéltári és latin órákat.

Intézményünk és munkatársaink szakmai, illetve tudományos tevékenységéről 2007-ben 70 sajtótudósítás jelent meg. Többségük a Zalai Hírlap és a Zalaegerszeg hasábjain látott napvilágot, és zömében a kiadványainkkal, valamint a nevezetes történelmi évfordulókkal foglalkoztak. *(Lásd 8. sz. melléklet.)*

Zalaegerszeg, 2008. január 11.

Molnár András
levéltár-igazgató